Sadovník (kód: 41-007-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Zahradník; Sadovník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě	3
Ošetřování rostlin ručním nářadím	3
Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti	3
Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin	3
Zakládání a údržba travnatých ploch	3
Orientace v sadovnickém projektu	3
Řízení a obsluha traktorů a jiné mechanizace	3
Vyměřování sadovnické a krajinářské úpravy	3
Údržba zahrad, parků a krajiny	3
Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.12.2015 do: 15.03.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést výsadbu okrasných rostlin (květiny, keře, stromy) a jejich ošetření po výsadbě	Praktické předvedení
b) Zdůvodnit technologický postup výsadby	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Ošetřování rostlin ručním nářadím

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést kultivační práce (okopávka, odplevelování, rytí, hrabání) a zdůvodnit význam jednotlivých činností	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodný způsob řezu u konkrétní okrasné dřeviny v závislosti na jejím životním období a řez provést	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit řez okrasných dřevin v období vegetačního klidu	Ústní ověření
c) Provést řez tvarovaných stěn a živých plotů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit technologický postup při míchání a aplikaci chemických látek	Ústní ověření
b) Namíchat ochranný postřik v požadované koncentraci	Praktické předvedení
c) Provést postřik květin proti chorobám a škůdcům	Praktické předvedení
d) Dodržet zásady bezpečnosti práce při manipulaci s chemickými látkami	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zakládání a údržba travnatých ploch

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Založit trávník výsevem	Praktické předvedení
b) Provést vertikutaci trávníku	Praktické předvedení
c) Provést jarní nebo podzimní vyhrabání travnatých ploch	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v sadovnickém projektu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ukázat v sadovnickém projektu místa pro výsadbu dřevin, umístění drobných staveb, výsev trávníku a dalších ploch dle projektu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Řízení a obsluha traktorů a jiné mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zapojit pevný a rotační kypřič za traktor	Praktické předvedení
b) Kultivovat meziřádkový prostor pomocí traktoru a plečky	Praktické předvedení
c) Provést sekání trávníku pomocí vhodné mechanizace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyměřování sadovnické a krajinářské úpravy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést práci se základními měřičskými pomůckami (pásmo, metr, výtyčky, kolíky)	Praktické předvedení
b) Změřit a vypočítat plochu záhonu okrasných rostlin	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Údržba zahrad, parků a krajiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podle vegetačního období a typu úpravy navrhnout a provést odpovídající zásah údržby	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozpoznat základní druhy okrasných květin, keřů a stromů používaných do venkovních výsadeb	Praktické předvedení

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Podmínkou pro připuštění ke zkoušce je předložení řidičského průkazu skupiny T.
U ověřování kompetence ***Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě*** je nutno použít kvalitní nářadí, vlastní ošetření provést dle aktuálních požadavků rostlin a ročního období. V případě výsadby dřevin se jedná o výsadbu 5 kusů (s balem či bez balu), v případě výsadby květin o minimálně 20 ks (letničky, trvalky).
Kompetence ***Ošetřování rostlin ručním nářadím*** bude ověřena ve stanovených plochách (školka, park, záhony) řádně připraveným nářadím.
Při ověřování kompetence ***Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti*** je nutno mít k dispozici jednu okrasnou dřevinu pro jednoho uchazeče. Dřevina musí být v takovém stavu, aby u ní bylo možno provést udržovací řez v duchu zásad sadovnické praxe. Minimální délka živého plotu pro tvarovací řez činí 10 běžných metrů.
U kompetence ***Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin*** je nutno mít k dispozici kulturu květin na záhonech nebo ve skleníku; uchazeč bude postupovat přesně dle jednotlivých kritérií tak, aby byly současně respektovány zákonné požadavky BOZP. Minimální plocha záhonu či pěstební plochy pro ošetření činí 20 m^2.
Kompetence ***Zakládání a údržba travnatých ploch*** bude ověřována na volné ploše (minimálně 6 m^2 pro jednoho uchazeče) předem připravené zahradnickými stroji a nářadím pro výsev trávníku. Údržba travnatých ploch vyhrabáním a vertikutace bude ověřena na parkové ploše minimálně 100 m^2.
Kompetence ***Orientace v sadovnickém projektu*** a ***Vyměřování sadovnické a krajinářské úpravy*** je možno při ověřování propojit zaměřením a vytyčením např. záhonu rostlin, základů altánu, květinové zídky apod. přímo v terénu s využitím sadovnického projektu daného parku nebo jeho části.
Kompetence ***Řízení a obsluha traktorů a jiné mechanizace*** předpokládá řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel skupiny "T" . Pro splnění kritéria b) je nutno mít k dispozici školkařsky založenou kulturu okrasných nebo ovocných dřevin pro provedení meziřádkové kultivace. Typ traktoru a typ kultivačního nářadí určuje autorizovaná osoba. Uchazeč předvede meziřádkovou na ploše minimálně 40 m^2. Pro posekání trávníku v kritériu c) je nutno mít travnatou plochu minimálně 100m^2.
U kompetence ***Údržba zahrad, parků a krajiny*** je pro splnění kritéria požadována plocha parku nebo jeho části pro návrh aktuální a nezbytné údržby tak, jak jej uchazeč posoudí, včetně jeho praktického provedení. V případě komplexnějšího návrhu lze provést jen část návrhu údržby zejména u činností dosud neověřených s ohledem na stanovenou celkovou dobu pro vykonání zkoušky. S přihlédnutím k aktuálnímu stavu a vegetačnímu období se jedná o následující činnosti: vyhrabání trávníku, shrabání listí, zálivka dřevin pomocí hadice, odplevelení záhonu, zimní přikrývka dřevin, doplnění mulče u skupin keřů, dosev trávníku, řez keřů kvetoucích v létě, sestřihnutí odkvetlých části rostlin, přesadba keřů, úprava okrajů záhonů.
U kompetence ***Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby*** se má na mysli předložení 50 ks rostlin a dřevin k determinaci. U dřevin lze použít listnaté stromy a keře v olistěném stavu, případně jehličnany v podobě vzorků nebo přímo v parku, arboretu nebo okrasné školce. Pro determinaci květin lze použít trvalky, dvouletky nebo letničky.

Při přípravě na ověřování kompetencí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku. Je vhodné, podle stavu počasí a vývoje rostlin, kumulovat vše tak, aby jednotlivé kompetence mohly být ověřeny v nejpříhodnějším období.
Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě výsledné práce.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zahradník a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
e) Profesní kvalifikace 41-007-H Sadovník, střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti sadovnictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby dále musí mít oprávnění odborné způsobilosti 3. stupně pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin - podle zákona č. 199/2012 Sb., o rostlinolékařské péči, v platném znění.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Odpovídající vybavení provozovny příslušnou zahradnickou mechanizací - dvounápravový traktor případně malotraktor s přípojným kultivačním nářadím, jednonápravové rotační kypřiče, sekačky, vertikutátor, fukar pro vyfoukávání listí, zahradnickým ručním nářadím - rýče, tzv. švédské hrábě pro vyhrabání ploch, hrábě, motyky, kolečka, ruční válec, sázecí lopatky, kolíky a motouz, pásmo, metr, výtyčky, kladivo, úvazky, nůžky, pákové nůžky, nůžky pro řez živých plotů, plotostřih, ruční zádový postřikovač
- Vybavení technologickými stavbami - sklad materiálu včetně chemických přípravků, plochy pro výsadbu rostlin a založení trávníku, travnaté plochy pro ošetřování, park nebo parkovou úpravu s výskytem vzrostlých stromů, keřů, záhony květin, travní osivo nebo předpěstovaný travnatý koberec, školkařsky založenou kulturu ovocných nebo okrasných dřevin pro kultivační práce, předpěstovaná sadba květin, školkařský materiál pro výsadbu dřevin
- Sadovnický projekt parku nebo jeho části o ploše minimálně 1 ha
- Odpovídající sortiment květin používaných pro venkovní výsadby, stromy a keře příslušného stáří nebo rozpěstovanosti, případně rostlin a výpěstků skladovaných či zakoupených. Jedná se o rostlinný materiál pro ošetřování a poznávání rostlin
- Předpoklady pro plnění požadavků BOZP

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 14 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška musí být rozložena do více dnů. Termín vykonání zkoušky je závislý na průběhu vegetačního období.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK a SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Střední odborné učiliště Uherský Brod
Zahradnictví Novák
Mendelova univerzita v Brně
Střední zahradnická škola Ostrava